

Utbildningsplan för

Sjuksköterskeprogrammet, 180 hp

Study Programme in Nursing, 180 credits

Basdata

Programkod	1S217
Programmets namn	Sjuksköterskeprogrammet
Omfattning	180.0 hp
Gäller från	Utbildningsplanen gäller för studenter som påbörjar sina studier från och med HT17.

Under rubriken Övergångsbestämmelser framgår vad som gäller vid en beslutad revidering av utbildningsplanen.

Datum för fastställande	2016-11-10
Fastställd av	Styrelsen för utbildning
Diarienummer	3-2250/2016
Behörighetskrav	Matematik 2a / 2b / 2c, Naturkunskap 2, Samhällskunskap 1b / 1a1+1a2 (områdesbehörighet A14). Eller: Matematik B, Naturkunskap B, Samhällskunskap A (områdesbehörighet 16).
Huvudområde	Omvårdnad
Examen	Sjuksköterskeexamen (Degree of Bachelor of Science in Nursing)

Medicine kandidatexamen med huvudområdet omvårdnad
(Degree of Bachelor of Medical Science with a Major in Nursing)

Student som uppfyller fordringarna för examen skall på begäran få examensbevis.

Mål

Mål för grundnivå enligt högskolelagen

Utbildning på grundnivå ska väsentligen bygga på de kunskaper som eleverna får på nationella program i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper. Regeringen får dock besluta om undantag när det gäller konstnärlig utbildning.

Utbildning på grundnivå ska utveckla studenternas

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, och
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser ska studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

Mål för sjuksköterskeexamen enligt högskoleförordningen

För sjuksköterskeexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som sjuksköterska.

Kunskap och förståelse

För sjuksköterskeexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet,
- visa kunskap om förhållanden i samhället som påverkar barns, kvinnors och mäns hälsa, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För sjuksköterskeexamen skall studenten

- visa förmåga att självständigt och i samverkan med patienten och närstående identifiera vårdbehov, upprätta omvårdnadsplan samt ge vård och behandling,
- visa förmåga att hantera läkemedel på ett adekvat sätt samt kunna informera patienten om läkemedlens effekter och biverkningar,
- visa förmåga att identifiera behov av och genomföra hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- visa förmåga att initiera metodförbättring och kvalitetssäkring,
- visa förmåga att tillämpa sitt kunnande för att hantera olika situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individens och grupperns behov,
- visa förmåga att informera och undervisa olika grupper samt att genomföra handledande uppgifter,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera åtgärder och behandlingsresultat med berörda parter samt i enlighet med relevanta författningar dokumentera dessa,
- visa förmåga till lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper, och
- visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information samt att diskutera nya fakta, företeelser och frågeställningar med olika målgrupper och därmed bidra till utveckling av

yrket och verksamheten.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För sjuksköterskeexamen skall studenten

- visa självkänedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Mål för kandidatexamen enligt högskoleförordningen

Kunskap och förståelse

För kandidatexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet kunskap om områdets vetenskapliga grund, kunskap om tillämpliga metoder inom området, fördjupning inom någon del av området samt orientering om aktuella forskningsfrågor.

Färdighet och förmåga

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att söka, samla, värdera och kritiskt tolka relevant information i en problemställning samt att kritiskt diskutera företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att självständigt identifiera, formulera och lösa problem samt att genomföra uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att muntligt och skriftligt redogöra för och diskutera information, problem och lösningar i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt arbeta inom det område som utbildningen avser.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För kandidatexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter,
- visa insikt om kunskapens roll i samhället och om människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att utveckla sin kompetens.

Mål för programmet vid Karolinska Institutet

Utöver de nationella examensmålen profilerar Karolinska Institutet sjuksköterskeprogrammet med följande mål:

Kunskap och förståelse

Studenten ska

- visa kunskap och förståelse om globala förhållanden samt visa förmåga att verka i mångkulturella och internationella miljöer

Färdighet och förmåga

Studenten ska

- kunna ordinera, tillämpa och utvärdera evidensbaserad omvårdnad baserad på omvårdnadsforskning och forskning från närliggande discipliner,
- visa förmåga att föra kliniskt resonemang baserat på objektiva och subjektiva data avseende patientens medicinska tillstånd,
- visa förmåga att bedriva och leda kvalitetssäkerhetsarbete med fokus på patientsäkerhet,
- kunna verka för och vara delaktig i väl fungerande interprofessionella team samt visa ett professionellt förhållningssätt i ledarskap och samordning av omvårdnadsarbete, och
- kunna verka för hållbar utveckling inom dagens och framtidens hälso- och sjukvård

Värderingsförmåga och förhållningssätt
Studenten ska

- visa förmåga att med professionellt förhållningssätt utveckla en vårdande relation baserad på lika villkor, etiska, emotionella och existentiella aspekter, och
- visa förmåga att tillämpa och värdera teknikmedierad omvårdnad

Innehåll och upplägg

Sjuksköterskeprogrammet omfattar totalt 180 högskolepoäng varav kurser i huvudområdet omvårdnad utgör huvuddelen. Huvudområdet omvårdnad utgår från en humanistisk värdegrund och etik för vårdande och tar sin utgångspunkt i människans upplevelser, reaktioner och behov i sin livssituation.

Övriga kunskapsområden är medicin, folkhälsovetenskap samt samhälls- och beteendevetenskap. Utbildningen är till stora delar organiserad i ämnesintegrerade kurser där både teori och praktik inom öppen och slutna hälso- och sjukvård samt kommunal vård och omsorg ingår.

För att tydliggöra hur utbildningens ingående delar relaterar till varandra och till utbildningens övergripande mål är utbildningen organiserad i tre årsvisa teman och i sju temaövergripande strimmor som med progression integreras i kursernas lärandemål och utgör en röd tråd genom programmets kurser. Teman är människan och vårdandets grund, människan och vårdande i olika kontext samt människan, vårdande och professionell kompetens. Temaövergripande strimmor är etik, interprofessionellt samarbete, ledarskap och lärande, patientsäkerhet, professionell utveckling, vetenskaplig utveckling och vård på lika villkor.

Progressionen inom huvudområdet omvårdnad kan övergripande beskrivas som att studenten initialt förvärvar förmåga att förstå och beskriva människans grundläggande behov i olika livsfaser och vid olika ohälsa- och sjukdomstillstånd. Utifrån allt mer avancerad bedömning och analys baserad på evidensbaserad vetenskap och beprövad erfarenhet planlägger studenten omvårdnaden och utför allt mer medvetna omvårdnadsprioriteringar. Inom ramen för en omvårdande relation och ett etiskt förhållningssätt ansvarar studenten i ett senare skede av utbildningen för att allt mer självständigt bedöma omvårdnadsbehov, analysera, ordinera och utföra omvårdnadshandlingar samt utvärdera omvårdnaden.

Tema år 1. Människan och vårdandets grund

Sjuksköterskans profession, omvårdnad som vetenskap, omvårdnadsprocessen, forskningsprocessen och människan i behov av vård är i fokus under första året.

Människan i hälsa, ohälsa och sjukdom introduceras. I temat bearbetas människans grundläggande behov och sårbarhet i livets övergångar samt miljöns betydelse för hälsa, ohälsa och sjukdom. Kunskap om att etablera och vidmakthålla en vårdande relation introduceras med särskilt fokus på kommunikation och etiskt förhållningssätt. Även anatomi och fysiologi, mikrobiologi, hygien och farmakologi ingår och utgör en grund för att utföra patientsäker vård.

För att få en inblick i sjuksköterskeyrket ingår i början av utbildningen fältstudier inom vårdverksamhet. Senare under temat ingår verksamhetsförlagd utbildning inom kommunal vård och omsorg samt primärvård.

Tema år 2. Människan och vårdande i olika kontext

Människans behov av vård i olika åldrar beaktande emotionella, fysiska och existentiella reaktioner på ohälsa och sjukdom betonas. Patofysiologi, mikrobiologi, hygien och farmakologi inklusive läkemedelshantering ingår.

Kunskap om människans behov av omvårdnad samt vårdande relationers betydelse vid omvårdnadshandlingar fördjupas och tillämpas i olika vårdkontext liksom medicintekniska färdigheter och kliniskt resonemang. Evidensbaserat förhållningssätt tillämpas genom att studenten systematiskt söker och kritiskt granskar information av betydelse för omvårdnad. Vidare ingår sjuksköterskans ledarskap och samordning av omvårdnadsarbetet samt sjuksköterskans undervisande och handledande funktion.

Tema år 3. Människan, vårdande och professionell kompetens

Fokus för temat är vård vid akut ohälsa samt vård av äldre i en föränderlig livssituation. Kunskaper och färdigheter om människans reaktioner på ohälsa och sjukdom fördjupas. Förmåga att självständigt i samverkan med patient och närstående identifiera, bedöma, tillgodose och utvärdera människans behov av omvårdnad, behandling och rehabilitering utvecklas. Även ledarskap och undervisning samt förmåga att initiera och bedriva kvalitetssäkerhetsarbete tillämpas. Vidare ingår interprofessionell teamsamverkan där studenter från olika professioner tillsammans leder vårdarbetet.

Studentens kunskaper i forskningsmetodik och att kunna formulera sig vetenskapligt på engelska fördjupas och utvecklas i en kurs som ges på engelska. Under sista terminen genomförs ett självständigt examensarbete i omvårdnad som ytterligare fördjupar kunskaperna i omvårdnadsämnets vetenskapliga grund och förmågan till tillämpning av ett vetenskapligt arbetssätt.

Vetenskapliga kunskaper, färdigheter och förhållningssätt

Vetenskapsteori, forskningsmetodik och informationssökning introduceras i början av utbildningen. Utöver två kurser i forskningsmetodik som behandlar forskningsprocessen och forskningsetiska aspekter genomsyras alla kurser av forskningsprocessen och evidensbaserat förhållningssätt genom att studenten kritiskt granskar och värderar såväl vetenskap som beprövad erfarenhet.

Studenten fördjupar och integrerar sina teoretiska och praktiska kunskaper i huvudområdet omvårdnad samt sina kunskaper i vetenskapsteori och forskningsmetodik genom att självständigt, i par om två studenter, genomföra ett examensarbete i slutet av utbildningen.

Verksamhetsintegrerat lärande (VIL)

Verksamhetsintegrerat lärande (VIL) är ett samlingsbegrepp för de pedagogiska modeller som bygger på samverkan och integrering mellan högre utbildning och arbetsliv. VIL kan ske i form av verksamhetsförlagd utbildning (VFU), studiebesök, auskultation, hospitering eller fältstudier inom öppen och slutna hälso- och sjukvård, kommunal vård och omsorg eller annan relevant verksamhet.

Verksamhetsintegrerade moment ingår i de flesta kurser. En del moment är organiserade som sammanhållna VFU med möjlighet till studiebesök/fältstudier inom närliggande verksamheter. Andra moment sker i kliniska träningscentra och på kliniska undervisningsenheter. Inom sådana verksamheter sker även lärande och interprofessionell samverkan med studenter från andra professioner. Stor vikt läggs vid färdighetsträning och simuleringsövningar i syfte att utveckla handlingsberedskap för olika vårdssituationer.

Den verksamhetsintegrerade utbildningen omfattar cirka hälften av utbildningen, varav VFU utgör

37-40 veckor beroende på inriktning av valbar kurs. VFU ingår i utbildningens samtliga sex terminer och genomförs huvudsakligen på sjukhus, inom öppen hälso- och sjukvård samt inom kommunal vård och omsorg. I den verksamhetsförlagda utbildningen får studenten möjlighet att under handledning av yrkesverksam sjuksköterska utveckla sin professionella kompetens och sitt professionella förhållningssätt. Progressionen tydliggörs genom att kraven på kunskaper, färdigheter, förmågor och förhållningssätt inom sjuksköterskans ansvars- och kompetensområde successivt höjs.

Internationalisering

Som ett led i internationaliseringen förbereds studenten för att vara verksamma i en mångkulturell och internationell miljö. Under utbildningen belyses bland annat sjuksköterskans yrkesroll ur ett nationellt och internationellt perspektiv. Delar av utbildningen (5-20 veckor) kan från och med termin 4 förläggas utomlands inom ramen för programmets internationella utbyte. Engelskspråkiga kurser erbjuds programmets studenter och inresande internationella studenter.

Valbara kurser

I termin 5 ingår en obligatorisk valbar kurs där studenten utifrån intresseinriktning fördjupar sig inom ett område relevant för sjuksköterskeprofessionen. Programmet erbjuder ett antal valbara kurser på svenska eller engelska som studenten kan ansöka till. Studenten har även möjlighet att välja andra relevanta kurser som erbjuds på KI eller andra högskolor och universitet.

Övriga riktlinjer

Betygsskala

Som betyg används uttrycken Underkänd, eller Godkänd. Annan betygsskala kan förekomma på valbara eller programöverskridande kurser.

Undervisningsspråk

Undervisningsspråk är svenska men moment/kurser på engelska ingår. Engelsk- och svenskspråkig litteratur används.

Särskilda behörighetskrav till kurs inom program

Inom programmet finns särskilda behörighetskrav till programmets kurser. Behörighetskraven beskrivs i kursplanerna. I de fall där kraven är kopplade till uppflyttning till högre termin, finns dessa behörighetskrav även beskrivna på programwebben. Det kan även finnas särskilda behörighetskrav inom en termin om en kurs kräver vissa förkunskaper. Även på valbara kurser kan kraven skilja sig jämfört med kraven på övriga kurser under programterminen.

Riktlinjer för att avbryta verksamhetsförlagd utbildning under pågående kurs

En students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) kan omedelbart avbrytas om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. Hur denna typ av ärenden handläggs ska framgå av kursplanen. Om den verksamhetsförlagda utbildningen avbryts på detta sätt ska en individuell handlingsplan upprättas där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till fortsatt VFU.

Studieplan med ingående kurser

Termin	Kursbenämning	Högskolepoäng	Huvudområde	Nivå och progression (om huvud-område på grundnivå)
1	Sjuksköterskans profession och omvårdnad som vetenskap	16,5	Omvårdnad	Grund (G1)
1	Anatomi och fysiologi	13,5	--	Grund
2	Forskningsmetodik	6	Omvårdnad	Grund (G1)
2	Vårdandets grunder i hälsa och ohälsa	24	Omvårdnad	Grund (G1)
3	Vårdande vid ohälsa och sjukdom	30	Omvårdnad	Grund (G1)
4	Vårdande vid psykisk ohälsa och sjukdom	12	Omvårdnad	Grund (G2)
4	Vårdande av barn och vuxna inom primärvård och hemsjukvård	13,5	Omvårdnad	Grund (G2)
4	Ledarskap	4,5	--	Grund
5	Vårdande vid akut ohälsa	16,5	Omvårdnad	Grund (G2)
5	Forskningsmetodik och omvårdnadsforskning	6	Omvårdnad	Grund (G2)
5	Valbar kurs	7,5	--	Grund/Avancerad
6	Vårdande av äldre i en föränderlig livssituation	12	Omvårdnad	Grund (G2)
6	Interprofessionell och professionell kompetens	3	Omvårdnad	Grund (G2)
6	Examensarbete i omvårdnad	15	Omvårdnad	Grund (G2)